

Plukovník Ing. František Valach, CSc.

Konflikty nízké intenzity

Konflikty nízké intenzity se stávají aktuálním tématem, a proto vyžadují již nyní, v předstihu, teoretické studium. Některé země, například Spojené státy, své poznatky z okruhu těchto konfliktů soustřeďují do vojenských řádů a předpisů. V USA mají tyto otázky nejropracovanější a znalosti, které s tímto druhem konfliktů souvisejí, poskytují i ostatním členům NATO. Poznatky v článku jsou z kurzu Center For Civil-Military Relations, Naval Postgraduate School a budou jistě vhodným doplňkem k rozšíření vědomostí.

* * *

Postupující rozšiřování spolupráce ve vojenské oblasti na přelomu tisíciletí bude pro budoucnost znamenat novou bezpečnostní dimenzi. Větší ale pevná vojenskopolitická transatlantická alianční struktura může zajistit pro příští století spolehlivější bezpečnostní prostředí. Další státy se dobrovolně zavazují ke kolektivní obraně, zachování míru a bezpečnosti výstavbou vlastní spolehlivé obrany. Podaří-li se zároveň s tímto procesem obnovit přísnou celosvětovou kontrolu jak zbrojení, tak i vojenských činností, budou stanoveny základní omezující podmínky pro vznik krizí a konfliktů z věcného i subjektivního hlediska. V této nové situaci musí zcela zákonitě dojít k celkovému snížení počtu ozbrojených konfliktů většího rozsahu, a pokud rozpory vzniknou, lze s velkou pravděpodobností předpokládat, že to budou právě konflikty nízké intenzity. K vysvětlení některých otázek problematiky konfliktů nízké intenzity uvedu fragmenty z předpisu americké armády FM 100-20/AFP 3-20 *Military Operations in Low Intensity Conflict* [1]. Ustanovení rozpracovává konflikty nízké intenzity z politických, vojensko-odborných i dalších aspektů. Článek není prostým překladem, ale s využitím příručky a dalších poznatků ukazuje na dílčí problémy konfliktů nízké intenzity. Cílem statě je naznačit jisté možnosti širšího posouzení souvislosti konfliktu nízké intenzity z hlediska alternativních řešení.

Předpis FM 100-20/AFP 3-20 *usměrňuje* pozemní a vzdušné síly při plánování, koordinování a provádění operací konfliktu nízké intenzity. *Poskytuje návod* velitelům a štábům pozemních a vzdušných sil, jak řešit úkoly spojené s těmito operacemi. *Opatřuje podporu* pro další (alternativní) řešení.

Tato příručka se obrací ke všem součástem pozemních a vzdušných sil podílejících se na společných a kombinovaných operacích konfliktu nízké intenzity. V zahraničí ji mohou použít jako případnou alternativu přijímání bezpečnostní pomoci USA.

Název „konflikt nízké intenzity“, anglicky *low intensity conflict* (zkratka LIC), je stanoven tak, aby odrážel skutečnosti spojené s budoucností. Může se snad zdát, že pojem jako takový není vhodně volen. Avšak pro národ, který je přímo vystaven určité hrozbě, je bezprostřední a životní. Předpis uvádí, že pojem „... námi pojatý je subtilní, nepřímý a všeobsažný; v podstatě jde o přesný a seriózní obsah pojmu. Akce, které probíhají

v konfliktu nízké intenzity (síly) jsou rozeznatelné od konvenční války. Tato odlišnost závisí spíše na druhu než stupni intenzity (síly). Totéž platí i o prostředcích vedení konfliktu. Prostředky rozhodující konflikt musí být přiměřené jeho podstatě. Arzenál národní síly zahrnuje politické, ekonomické, informační a vojenské nástroje. Povaha okolí konfliktu určuje způsob jejich použití”.

Ve sporech o název je potřeba poznamenat, že doktrína USA uvádějí ještě pojem „vojenské operace jiné než válka” anglicky *Military Operations Other Than War*, zkratka MOOTW [2], např. ve společných předpisech pro všechny druhy ozbrojených sil Joint Doctrine Capstone and Keystone Primer, Joint Pub 3-07, str. 39 nebo Doctrine for Joint Operations, Joint Pub 3-0, str. V-1.

Cíle, úkoly, obsah, principy a způsoby uplatnění sil v „operacích jiných než válka” se v podstatě od konfliktu nízké intenzity neliší. Předpis je ale komplexní a problematiku konfliktu tohoto typu se snaží zasadit do nejširšího vojenského tak společenského kontextu.

Například se zde v souvislosti s konfliktem nízké intenzity uvádí, že „požadované omezení všech konfliktů je regulérní postup mírového soužití mezi státy. V tomto prostředí státy světa sledují své zájmy, někdy v harmonii, se snahou se vyhnout násilí. Vojenský nástroj národní síly, ačkoli je především jádrem odstrašování války, je používán na podporu politického, ekonomického a informačního úsilí k dosažení cílů Spojených států a pomoci tak uchovat mírové prostředí ...” uvádí předpis.

Ve válce vojenská síla přímo přispívá k dosažení strategických záměrů státu. Bezprostřední použití vojenské síly stanoví podmínky, které umožní požadované politické odstranění konfliktů. Politické, ekonomické a informační nástroje národní síly podporují vojenské úsilí k stanovení těchto podmínek.

Mezi mírem a válkou je tedy těžko klasifikovatelné prostředí, které je nazýváno „konfliktem nízké intenzity”. Příspěvek vojenské síly v konfliktu nízké intenzity je nepřímý k dosažení strategického záměru: ona vojenská podpora operacím, nevojenským akcím, uvádí do chodu podmínky, za kterých mohou být strategické záměry realizovány. Tyto operace a akce často napomáhají spřáteleným vládám nebo stálosti vytváření seskupení.

Na operační a strategické úrovni jsou vojenské operace v konfliktu nízké intenzity nejvhodnější jako neřízené operace vedené pro politické, ekonomické a psychologické účinky. Přestože koncepce řízených nebo neřízených operací jsou rozdílné, vzájemně se doplňují, nikoliv navzájem vylučují. To je možné a někdy nutné směrem k bezpečnému dosahování cílů u nepřímých operací řízenými činnostmi, nebo navzájem obojím.

Každá konfliktní situace může zahrnovat elementy tří rozhodujících prostředí: **běžné mírové soužití, konflikt nízké intenzity, válku**. Konflikt nízké intenzity automaticky neeskaluje do války. Vojenské operace v konfliktu nízké intenzity zpravidla probíhají tak, že jsou její určitou předzvěstí. Válka se může vyvinout z jisté formy konfliktu nízké intenzity. Vyskytující se současné trendy pravděpodobně v budoucnu tento typ změny podníti.

Vojenský polní předpis Army Field Manual (FM 100-5), jakož i další předpisy druhů ozbrojených sil a služeb, v globálu shrnují obsáhlé a dobou ověřené závěry doktrín pro řízení ozbrojeného boje a porážky nepřítele ve válce. Jejich vůdčí zásady charakterizují úspěšné konvenční vojenské operace a uplatnění na odpovídající úrovni i v konfliktu nízké intenzity. Předpis pro konflikty nízké intenzity tak vyplňuje prázdný prostor, který po jistý

čas existuje v pozemním vojsku i vzdušných silách. Doplňuje doktrínu vedení války s podmínkou platnosti řízení pro vojenské operace v konfliktu nízké intenzity, od kterých může být uskutečňovaná doktrína odvozoována. V *pozemním vojsku* se prosazování doktríny projevuje v specifických pracovních postupech předpisů, které budou integrovány do příslušných součástí pomoci funkčních předpisů. Ve *vzdušných silách* se to objeví v odpovídajících taktických, výcvikových a operačních předpisech. Jsou zde případy, které vyžadují specifické „samostatné“ použití doktríny. Dvěma příklady jsou boj s terorismem a operace na udržování míru.

Tento předpis poskytuje všeobecný koncepční rámec pro úspěšné vojenské operace v konfliktu nízké intenzity a všeobecnou doktrinální bázi pomáhá při vzájemné součinnosti. Umožňuje pozemnímu vojsku a vzdušným silám efektivní podporu sjednocení velení jednotlivých složek.

Základy konfliktu nízké intenzity

Definice: *Konflikt nízké intenzity je politicko-vojenský konfliktní vztah mezi svážiteli se státy nebo skupinami, který je pod úrovní konvenční války a jejími pravidelnými postupy. Často zahrnuje vleklé konkurenční boje ortodoxních zásad a ideologií.*

Konflikty nízké intenzity jsou zpravidla lokalizovány ve třetím světě s regionálními a globálními bezpečnostními důsledky. Dynamika současného vedení války, nukleární rovnováha a ekonomická vzájemná závislost významně přetvořily mezinárodní prostředí za poslední čtyři desetiletí.

Nepříznivé výsledky konfliktů nízké intenzity mohou postupně izolovat jak Spojené státy, tak jejich spojence a světové obchodní partnery mezi sebou navzájem i od světového společenství. Výsledky konfliktů nízké intenzity mohou zapříčinit:

- ztrátu přístupu k strategickým energetickým zdrojům a jiným přírodním zásobám,
- ztrátu provozování vojenských základů, transit a přímé přístupy,
- postavení přátel a spojenců přesunout do pozic přizpůsobujících se nepřátelským skupinám,
- profitování protivníka z dalekosáhlých zisků.

Naopak úspěšně provedené operace konfliktů nízké intenzity související se zájmy Spojených států a zákony, mohou podporovat obecné mezinárodní cíle, jakými jsou upevňování svobody, demokratických institucí a volného obchodu.

Zásady politiky Spojených států připouštějí, že raději nepřímé než přímé použití vojenské síly Spojených států je vhodnějším a cenově efektivnějším způsobem k dosažení národních cílů v prostředí uplatnění konfliktu nízké intenzity. Principiálním vojenským nástrojem USA v konfliktu nízké intenzity je *bezpečnostní asistence* (pomoc) ve formě výcviku, výzbroje, službách a bojové podpoře. Pokud konflikt nízké intenzity hrozí přátelům a spojencům, cílem bezpečnostní pomoci je zajistit, aby jejich vojenské instituce dokázaly zaručit bezpečnost pro jejich obyvatelstvo a vládu.

Spojené státy se tedy zabývají bojovými operacemi za výjimečných okolností, když nelze ochránit americké zájmy jinými způsoby. Tam, kde jsou k nim donuceny, musí se uskutečňovat ve shodě s principy mezinárodních a domácích zákonů. Tyto zásady dodržují základní pravidlo použití síly k individuální nebo kolektivní sebeobraně proti agresi.

Mezi hlavní všeobecné dynamické síly přispívající ke vzniku konfliktu nízké intenzity patří například nedostatek financí, nespokojenost, chudoba, násilí, nestabilita. Tyto prvky na sebe vzájemně působí a vytvářejí prostředí konfliktu nízké intenzity.

Řešit efektivně konflikt nízké intenzity, znamená porozumět jeho dynamice. Proto musí v prvé řadě vojenský plánovač postavit dynamiku konfliktu nízké intenzity do historického kontextu, aby pochopil jak se komplex zainteresovaných skupin chová v konkrétním prostředí konfliktu nízké intenzity z hlediska prosazení svých zájmů.

Historické hledisko

Od konce druhé světové války násilí států a skupin sledovalo své zájmy v prostředí konfliktu nízké intenzity. Války a povstání stály těžké ztráty na životech a hmotném bohatství, jakož i peníze. Nejvíce jich bylo ve třetím světě a ve svých důsledcích změnily mezinárodní prostředí. Mnoho konfliktů třetího světa dalo vzniknout samostatným a svobodným státům. Jakmile tohoto cíle bylo dosaženo, střetnutí mezi více nebo méně konvenčními vojenskými silami usilovalo o narovnání uměle vynucených vztahů mezi nově nezávislými státy. A tyto konflikty stále pokračují, avšak prostředky kterými skupiny či národy se mění, a tak narůstají rizika vzniku konfliktu nízké intenzity do kterého mohou být Spojené státy vtaženy.

Nukleární parita, úspěch politiky odstrašování, byly charakteristickými prvky bývalého světa supervelmocí. Současné prolínání regionálních mocností vyvolalo určitou rovnováhu mocí, ačkoli absolutní moc supervelmocí nezeslábla, jejich relativní síla ve světě je menší, než tomu bylo třeba před dvaceti lety. Menší (regionální) mocnosti prudce vzrostly a usilují o své vlastní zájmy. Jejich nezávislé akce mohou zapříčinit vznik konfliktu, bez ohledu na momentální vztahy mezi supervelmocemi.

Trendy

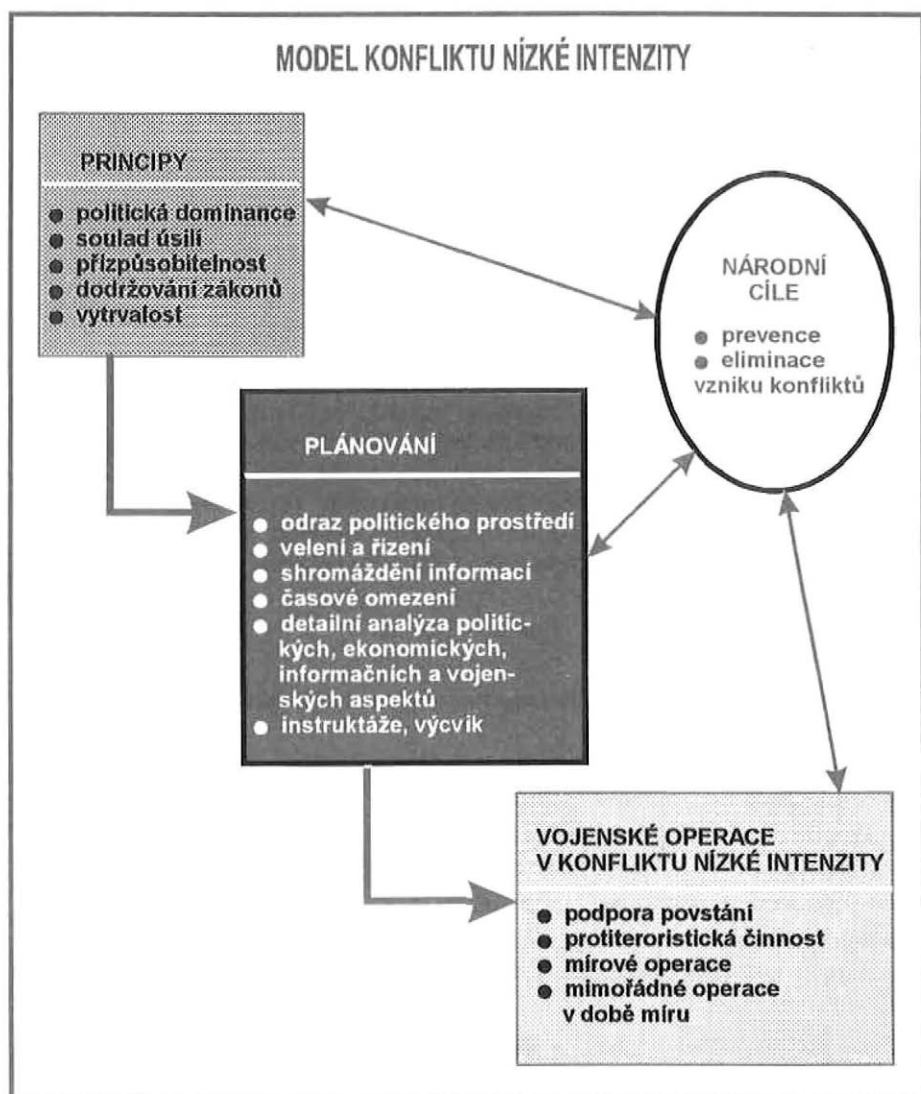
Také vývoj nejnovějších technologií vytvořil prostředí podporující konflikt nízké intenzity. Pevně zavedené společnosti se staly zranitelnějšími, protože technologie vyprodukují dokonalejší zbraně, které jsou dostupné povstaleckým nebo teroristickým skupinám. Rozsáhlé průmyslové a komerční oblasti představují zajímavé cíle, včetně takových vhodných zařízení, jakými jsou telekomunikační a automatizovaná centra. Komunikační média spojují svět se všemi s tím souvisejícími dopady. Výsledkem je snadné propojení povstaleckých nebo teroristických skupin. Možnost použití nukleárních, biologických a chemických zbraní je potenciálně závažným problémem. Šíření zbraní hromadného ničení a hrozba jejich použití nesmírně rozšířilo potenciální ohrožení národů nebo určitých skupin.

Na druhé straně svobodný svět a množství komunikací zajišťuje vnější důležitou podporu skupinám a státům postižených konfliktem nízké intenzity. Prostředky vnější podpory již nejsou supervelmocemi omezeny. Všechny země mohou, a mnohé to dělají, aktivně či pasivně si opatřit materiální nebo morální podporu.

Principy konfliktu nízké intenzity

Úspěch v konfliktu nízké intenzity vyžaduje plánovat a řídit pracovní postupy založené na pravidlech politické dominance, souladu úsilí, přízrůsobilnosti, dodržování zákonů

a vytrvalosti. Tato závazná pravidla se uplatňují ve všech kategoriích konfliktů nízké intenzity. Patří mezi ně především (viz obr.):

▲ **Politická dominance:** V činnostech konfliktu nízké intenzity, politické cíle usměrňují vojenská rozhodnutí v každé úrovni od strategické po taktickou. Všichni velitelé a důstojníci štábů musí porozumět těmto politickým cílům a jejich vojenských dosahů. Musí přijmout platný kurz činnosti, který legálně podporuje tyto cíle, i když usměrňuje akci, jež se jeví být nekonvenční nebo mimo zamýšlené obvyklé doktríny.

▲ **Soulad úsilí:** Adaptabilita je dovednost a ochota změnit nebo modifikovat struktury nebo metody, respektive přizpůsobovat je rozdílným situacím. Vyžaduje pečlivé analýzy, zahrnující zpravodajství a regionální expertízy. Adaptabilita je více než správné přizpůsobování nebo flexibilita. Jde o obojí, protože v sobě zahrnuje použití shodných způsobů či struktur v množství různých situací. Úspěšné vojenské operace v konfliktu nízké intenzity vyžadují přizpůsobitelnost použití ozbrojených sil nejen modifikovat pomocí nynějších metod a struktur, ale rozvinout nové, vlastní, vhodné pro každou situaci.

▲ **Dodržování zákonů:** Legitimita spočívá v ochotném přijetí rozhodnutí vlády, která je oprávněna vládnout, nebo skupiny či síly dělat a prosazovat rozhodnutí. Legitimita není hmatatelná, není snadno kvantifikovatelná. Populistické hlasy vždy neodrážejí zákonnost. Zákonnost se odvozuje od vnímání autority, která je autentická a působivá a uplatňuje náležité činitele pro přiměřené cíle. Žádná skupina nebo síla nemůže vytvářet nebo prosazovat zákonnost svými akcemi. Zákonnost je ústředním zájmem všech součástí centrálně působících v konfliktu. Je tedy důležitá pro další součásti které mohou být zahrnuty i nepřímo.

▲ **Vytrvalost:** Konflikty nízké intenzity málokdy mají čistý začátek či ukončení vyznačující se rozhodnutím postupovat do úplného vítězství. Vytrvalost nevylučuje uplatnit rozhodné akce. Nicméně to vyžaduje opatrné informované analýzy k výběru pravého času a místa pro tyto akce. Úspěch nepřijde snadno nebo rychle. Vyvolávání osobních postojů disciplinované směřované vytrvalosti bude napomáhat velitelům odmítnout dílčí úspěchy a dávat přednost akcím, jež jsou rozhodující k dokončení dlouhodobých cílů.

Funkční členění

Vojenské operace Spojených států v konfliktu nízké intenzity spadají do čtyřech širokých funkčních kategorií:

- a) **podpora jak povstání** (proti vládě nepřátelské Spojeným státům), tak **boji proti partyzánům** (*insurgency and counterinsurgency*);
- b) **protiteroristická činnost** (*combatting terrorism*), tato činnost zahrnuje pasivní (antiterrorism, AT) i aktivní (counterterrorism, CT) protiteroristickou činnost;
- c) **mírové operace** (*peacekeeping operations*);
- d) **mimořádné operace v době míru** (*peacetime contingency operations*), zahrnují např. pomoc při živelných katastrofách, protidrogové operace, pozemní, letecké či námořní zásahy.

Operace vedené v konfliktu nízké intenzity mohou zahrnovat dvě nebo více uvedených skupin.

Principiální funkcí sil Spojených států musí být mj. i pomoc spojeneckému státu (*friendly nation*). Americké jednotky (*Special Operation Forces, SOF*) musí porazit nepřítel a eliminovat vnitřní podmínky, které násilí zplodily (boj proti partyzánům, protiteroristické akce). Tak zvané speciální operace budou mít stále větší význam a uplatnění. Tuto skutečnost konstatovali i odborníci, kteří se každoročně setkávají na sympoziu věnovaného konfliktům nízké intenzity [3].

Z tohoto přehledu možného využití amerických ozbrojených sil v konfliktech nízké intenzity lze také vyčíst předpoklad angažovanosti v občanských válkách jiných států. Posun směrem k občanským válkám na úkor válek mezi státy zachycují i statistiky ozbrojených konfliktů po skončení studené války: od pádu berlínské zdi v roce 1989 do poloviny devadesátých let bylo ve světě celkem 82 ozbrojených konfliktů, z nichž pouze tři měly charakter mezinárodního konfliktu (příčemž dva z těchto tří - válka v Náhorním Karabachu a válka na území bývalé Jugoslávie - mají rysy občanské války), v 79 šlo o vnitrostátní konflikt. Samu záměnu mezistátních válek za občanské však nelze pokládat za humanizaci mezilidských vztahů - právě občanské války bývají nejdrastičtější [4].

Plánování operací

Značný rozsah plánování konfliktu nízké intenzity využívá jistě logické metody používané veliteli v obdobích plánování pro přípravu a vedení konvenční války. Velitel si musí odpovědět na tyto rozhodující otázky:

- Které podmínky musí být vytvořeny pro dosažení strategického cíle?
- Jaká posloupnost událostí nejpravděpodobněji vyústí do předpokládaných podmínek?
- Jaké prostředky by měly být uplatněny v závislosti na posloupnosti událostí?

V konfliktu nízké intenzity velitel nemůže definovat podmínky, jen usiluje je docílit sám vojenskými okolnostmi; z mnohých se jedná tedy o politické, ekonomické nebo sociální. Posloupnost událostí v operaci, prostředky a řízení zdrojů se nemůže snadno přenést do vojenských podmínek. Takto se na těchto operacích mohou podílet ministerstvo zahraničí a ministerstvo financí nebo i mezinárodní bankovníctví.

Podmínky: Proces plánování konfliktu nízké intenzity odráží vysoce politické prostředí, které řídí jeho vojenské činnosti. Prvním krokem vojenského plánovače je stanovit požadovaný konečný stav nebo cíl. Co chce pro něj udělat? Jaké podmínky zakládají úspěch? Co pokládá nepřítel za ústřední důležitost? Co je úkolem nepřítel a jak jej může zjistit?

Situace v konfliktu nízké intenzity je často nejasná. Úkol analytiků může být obtížný. Analytik musí rozumět poslání a veliteli záměru v detailu. Cíle se mohou měnit se změnou národních cílů, místních podmínek nebo podmínek kdekoli ve světě. Analytik musí zvažovat politické, ekonomické, informační a vojenské komponenty související s cílovým stavem. Musí analyzovat každou součást, stanovit jak použít vojenské prostředky k dosažení cíle.

Hluboké pochopení národní kultury nepřítel je nepostradatelné v situacích konfliktu nízké intenzity pro přijímání účinných rozhodnutí a vyvarování se závažných chyb. Specifické rysy národní kultury, priority zájmů mohou ovlivnit rozhodující postup. Bez dokonalého porozumění kultuře daného národa by velitel mohl dospět ke kontraproduktivnímu výsledku.

Řazení událostí (případů): Vojenský plánovač musí identifikovat všechny nutné kroky k tomu, aby mohl dosáhnout žádoucího cíle. Musí předvídat eventuality, sladit použití vojenských součástí s činiteli používající jiné nástroje národních sil za účelem přípravy programů na podporu jednoty úsilí. Plánování musí rozhodnout nesoulad mezi kooperujícími činiteli. Domácí a mezinárodní zákony, politika nebo veřejné mínění si

mohou vnútit zábrany a omezení. Proto se bez této koordinace se vojenské programy mohou ukázať neužitečné nebo i kontraproduktivní.

Plánovač by měl vyhodnotit dokončený vojenský plán v kontextu plánu národní nebo mezinárodní kampaně, která usměrní celkové úsilí. Měl by tedy stanovit vliv vojenských a jiných plánů na podobné situace v regionu nebo světě.

Příprava a vedení konfliktů nízké intenzity často neodpovídá standardním plánům vojenských operací. Z poučení z případů, které se skutečně udály minulosti, je patrné, že *obsah a forma konfliktu nízké intenzity se přizpůsobuje měnícím se věcným a subjektivním podmínkám*. Vývojovým trendům se v nové situaci musí přizpůsobovat také plánování opatření související s konfliktem nízké intenzity.

Scénáře událostí konfliktu nízké intenzity sestavuje skutečný život. K typickému konfliktu nízké intenzity, na jehož průběhu se lze dokonale poučit a získat obraz o rozsahu a obsahu přijímaných opatření, patří tzv. druhá korejská válka z období 1966 - 1969 [5].

Průběh událostí konfliktu nízké intenzity v Koreji těchto let je sice zvláštní, ale Spojené státy mají z podobných konfliktů velké zkušenosti, a proto také jejich předpis pojednávající o problematice konfliktů nízké intenzity zakládá ustanovení na odpovídající praxi. Z dílčích pasáží je patrné, že předpis je velice flexibilní, jeho autoři jsou si zřejmě vědomi neopakovatelnosti a jedinečnosti jednotlivých konkrétních případů, které se udají v řízení krizí a konfliktů.

Předpis také žádné striktní opatření nenařizuje, jde o jistý návod, poučení, metodiku a usměrnění k dosažení nejlepších výsledků. Týká se to i plánování použití prostředků v operacích konfliktů nízké intenzity. Předpis uvádí, že plánovač na operační úrovni vyčerpá mnoho svého času formováním a sladováním dostupných prostředků a uspořádáním priorit jejich použití. Smí a vlastně musí jednat přes další než vlastní zastupitelství. K dosažení jednoty úsilí mu musí záležet více na přesvědčení a kooperaci než na uplatnění direktivní autority. Musí připravené vojenské prostředky přizpůsobovat podezřelým (nepředvídatelným) okolnostem.

Úspěch v konfliktu nízké intenzity vyžaduje sladit použití všech součástí národního úsilí a detailního vnitřního jednání a spojeneckou kooperaci. Výše uvedený průběh konfliktu nízké intenzity z 60. let, zpracovaný odbornou literaturou, konkuruje v současné době různým částem světa. Predikce celosvětového vývoje naznačují, že tyto konflikty mohou propuknout kdekoli a kdykoli. Podmínky charakteristické pro konflikt nízké intenzity nyní nedozrávají jenom v Africe.

Postavení velitelů

Vojenští představitelé mají v prostředí konfliktu nízké intenzity dva od sebe se odlišující, ale přece jen příbuzné typy zodpovědnosti. První je jejich tradiční zodpovědnost ke svým vojenským misím a svým vojskům. Po dobytí terénu nebo zničení nepřítele potom musí uplatnit konstruktivní působení k dosažení rozsáhlejších politických i psychologických cílů.

V tradiční vedoucí roli, velitelé všech úrovní musí sehrát pozitivní úlohu při zajištění bezpečnosti svých sil. To předpokládá opatřit prostředky pro jejich psychologickou ochranu a zaručit jim doplňování výzbrojí a zásobami všeho druhu. Bojové řády (předpisy) a zákonná omezení použití síly vojenským personálem USA, musí být zajedno. Velitel

musí nepřetržitě monitorovat a upřesňovat tato pravidla (resp. restrikce) a provádět odpovídající akce po celou dobu operace.

V nařízeních pro dokončení rozsáhlejších cílů konfliktu nízké intenzity velitelé musí zvažovat účinnost všech svých akcí *s ohledem na veřejné mínění*. Zákonnost akcí ozbrojených sil nebo i jednotlivých činitelů síly, může mít dalekosáhlé dopady na legitimnost politického systému, který sílu podporuje. Velitel musí zajistit, že jeho vojska porozumí tomu, že taktický úspěch operace může být strategicky neproduktivní kvůli způsobu, kterým byla akce provedena.

Mnohoznačnost prostředí konfliktu nízké intenzity zvyšuje význam koncepcí, vizí a velitelova záměru. Vojenské vedení musí formulovat úspěšnou vizi a přenést ji na své podřízené. Vize musí zahrnovat politické a psychologické závěry, stejně jako vojenské cíle. Velitel musí připustit i morální dilema postavené před jeho vojska způsobené nedostatkem zřetelného rozlišování mezi nepřátelskými bojovníky a bezbrannými. Musí vést své podřízené k jasnému porozumění kdo je nepřítel a kdo jím není.

Zodpovědnost za vývoj v širších souvislostech vyžaduje inspirovat akci přesvědčivými argumenty. Velitel musí být schopen vytvářet konstruktivní výsledky silou svých argumentů a svým příkladem. Musí umět spojovat odvahu a způsobilost, jednat správně bez centralizovaného řízení, pomoci či rady. Musí vnuknout tyto kvality mezi své podřízené a spolupůsobilci územní součásti a dát jim svou důvěru a podporu.

Okolnosti související s problematikou konfliktů nízké intenzity vyžadují další rozšíření diskusí o možnostech alternativního řešení tohoto typu konfliktů. Vzhledem k tomu, že větší počet států zapojených do pevné alianční vojenské struktury zřejmě zaručí spolehlivější bezpečnostní prostředí, a prosadí-li zároveň světové společenství centrální kontrolu zbrojení a vojenských činností, budou vytvořeny podmínky, které zabrání vzniku krizí a konfliktů většího rozsahu. Z těchto důvodů je tedy potřebné hledat účinnější prostředky předcházení konfliktů nízké intenzity. To bude vyžadovat hlouběji se seznámit zejména s příčinami jejich vzniku, průběhem a výsledky. Příspěvek v tomto ohledu přinesl některé nové pohledy.

Podklady k článku:

- [1] FM 100-20/AFP 3-20 *Military Operations in Low Intensity Conflict*.
- [2] Někdy se také užívá termín „mimoválečné operace“, viz *Základní pojmy doktríny pozemního vojska USA*. IA čís. 880, ÚVVI, Praha 1994.
- [3] *National Defense, Business and Technology Journal*, April 1997, str. 38.
- [4] Oskar Krejčí: *Mezinárodní politika*. Victoria Publishing, Praha 1997, str. 229.
- [5] Maj. Daniel P. Bolger: *Scenes from an Unfinished War: Low-Intensity Conflict in Korea, 1966-1969*. Combat Studies Institute, Leavenworth Paper No.19.